

Editorial

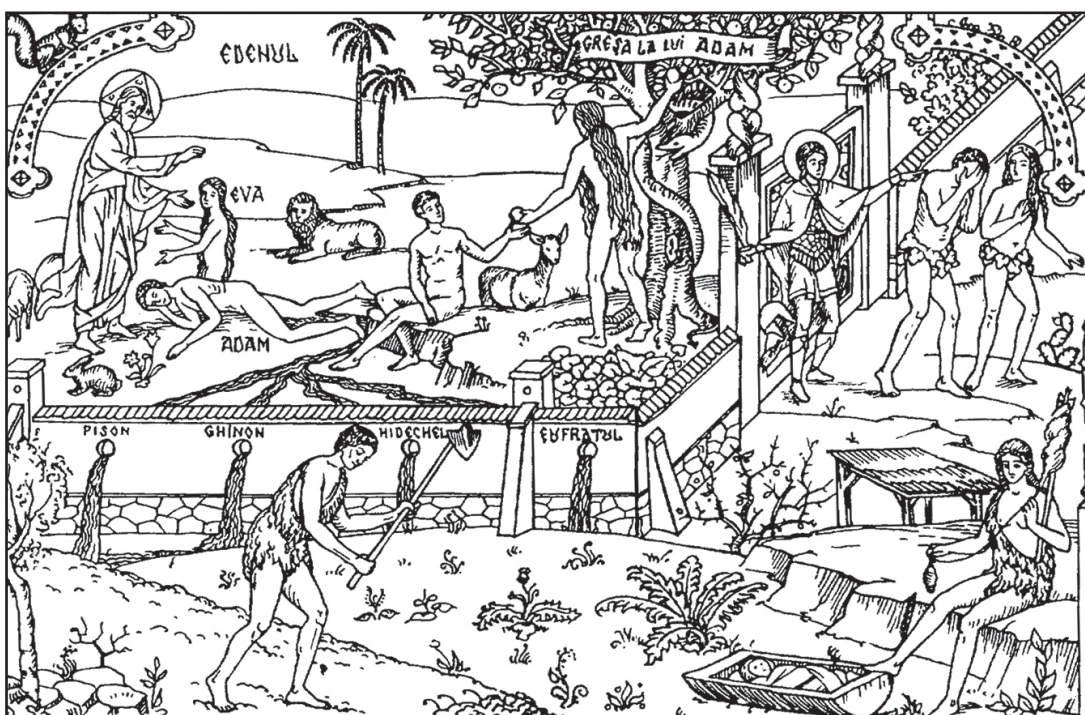
Izgonirea lui Adam și iertarea neamului omenesc

*Cel ce cu mâna Ta dintru neființă m-ai zidit și cu chipul Tău cel dumnezeiesc m-ai cinstit, iar pentru călcarea poruncii iarăși m-ai întors în pământul din carele am fost luat, la Cel după asemănare mă ridică, cu frumusețea cea dintâi iarăși împodobindu-mă (Cântarea a 5-a, **Binecuvântările morților**).*

Scosu-s-a Adam din Rai pentru mâncare; pentru aceasta și șezând în preajma lui plângea tânguindu-se și cu glas de umilință zicea: Vai mie, ce am pățimit eu, ticălosul! O poruncă am călcat a Stăpânului meu și de tot binele m-am lipsit. Raiul le preasfinte, cel ce ești pentru mine sădit și pentru Eva încuiat, roagă pe Cea ce te-a făcut pe tine și pe mine m-a zidit, ca să mă satur de florile tale. Pentru aceasta și Mântuitorul către dânsul a zis: Zidirea mea nu voi să piară, ci voi să se mântuiască și la cunoștința adevărului să vină. Că pe cel ce vine la Mine, nu îl voi goni afară (Slavă la **Stihoavna** Duminicii Izgonirii lui Adam, **glasul al II-lea**).

„Această denumire, **Izgonirea lui Adam din Rai**, totalizează, într-adevăr, întreaga pregătire pentru Post. Acum știm, că omul a fost creat pentru Rai, pentru cunoașterea lui Dumnezeu și pentru comunicarea harică cu El. Păcatul omului l-a lipsit pe om de acea viață binecuvântată, iar existența lui pe pământ s-a transformat într-un exil. Hristos, Mântuitorul lumii,

deschide ușa raiului celui ce-L urmează, iar Biserica, prin dezvăluirea frumuseții Împărăției lui Dumnezeu în viața noastră, **un pelerinaj către patria noastră cerească**” (**Pr. Alexandr Schmemmann**). Râvnind neascultării lui Adam celui întâi zidit, m-am cunoscut pe mine dezbrăcat de Dumnezeu și de împărăția cea

vecuitoare și de desfătare pentru păcatele mele... (**Cântarea I, stihira 4, Canonul Sfântului Andrei Criteanul**, slujba de luni seara). Precum printr-un om a intrat păcatul în lume și prin păcat moartea, așa și moartea a trecut la toți oamenii, pentru că toți au păcătuit în el (**Romani V, 12**). Omul, deci, se află în strânsă legătură cu **păcatul original** (al lui Adam), pentru că, deși el este șters prin **Taina Sfântului Botez**, are consecință în viața omului: viața omului se încheie pe pământ odată cu **moartea**. Omul a fost creat **nemuritor în chip virtual**, adică **cu puțința de a nu muri** (*posse non mori*): dacă Adam nu păcătuia, nu murea.

Când spunem **Adam**, facem referire nu doar la **părintele omenirii** ca personaj biblic, ci și la **omenire** în sens general. Învățătura Bisericii ne învață că acest termen, Adam, înseamnă **Adam cel Vechi**, pentru că există și **Adam cel Nou**, în Persoana lui Iisus Hristos. Dacă prin Vechiul (*continuare în pagina 2*)

Cuprins

Credința și cunoștința adevărului celui conform cu evlavie ...	3
Poezie creștină	4
Păstorul cel bun	6
Sf. Grigorie Palama	8
Duminica a treia din Post	9
Poezii pentru copii	10
Stropi din peniță	11
Canonul cel Mare al Sf. Andrei Criteanul	11

Izgonirea lui Adam și iertarea neamului omenesc

(urmăre din pagina 1)

Adam omul a cunoscut căderea din Rai, prin Noul Adam i se pune la îndemână mijlocul prin care poate redobândi starea paradisiacă. **Căci de vreme ce printr-un om a venit moartea, tot printr-un om și învierea morților. Căci precum în Adam toți mor, așa și în Hristos toți vor învia (I Corinteni XV, 21-22).**

Izgonirea omului din Rai a însemnat nu doar căderea lui din har și ruperea comuniunii cu Dumnezeu, ci și „dorul după ocrotitoarea apropiere de El. După Adam, toate generațiile re trăiesc această nostalgie a paradisului, cum genial s-a exprimat teologul nostru Nichifor Crainic. În excepționala carte **Nostalgie paradisului**, Crainic arată cât de potrivit este cuvântul **nostalgie** pentru a exprima dorul după comuniunea cu Dumnezeu. Iată ce spune: Căci nostalgia este alcătuită din două cuvinte grecești: **nostos**, care înseamnă întoarcere, în sens de întoarcere acasă sau întoarcere în patrie și **algos**, care înseamnă durere, în sensul unei copleșitoare afecțiuni subiective, căreia nu i se poate rezista. Nostalgia este astfel durerea de a nu mai fi în locul unde ai fost odinioară, pe care amintirea îl păstrează mereu prezent, ca pe un cuib al fericii pierdute” (Pr. Prof. Vasile Gordon).

Pericopa evanghelică din această duminică ne învață despre **trei fapte bune** care ne ajută să obținem viața viitoare: **iertarea, postirea și milostenia**. Domnul nostru Iisus Hristos a pus postul alături de iertare și de milostenie, fiindcă roadele lui înălțură ura și nemilostivirea (v. **Cazană – Tâlcuirea Evangheliei Duminicii Izgonirii lui Adam**).

Postul este dăruire de sine sau ofranda de sine adusă lui Dumnezeu ca recunoștință pentru darul vieții și ca dorință de sfîntire a vieții (cf. **Romani XII, 1**). Postul are ca bază evlavie și iubirea față de Dumnezeu. Postim pentru că îl iubim pe Dumnezeu mai mult decât darurile Lui materiale pe care le consumăm. Ne încredințăm Lui, pentru că El este Izvorul vieții noastre. Viața omului în trup se menține din darurile lui Dumnezeu create pentru om: aerul, apa, lumina și roadele pământului, în timp ce viața sufletului se hrănește din iubirea milostivă și smerită a lui Dumnezeu, prin rugăciune și prin Sfintele Taine ale Bisericii (...)

Prin învățătura Sa, Mântuitorul Iisus Hristos cheamă oamenii la o mutație, adică la o ridicare a lor din planul vieții pământești în planul vieții cerești sau duhovnicești, zicând: „Adunați-vă comori în ceruri”, adică sfîntenie, pace și bucurie în Duhul Sfânt

(cf. **Romani XIV, 17**), iar ca o concluzie, adaugă: „unde este comoara ta, acolo este și inima ta” (**Matei VI, 21**) (P.F. Daniel, Patriarhul B.O.R.).

Trei păcate l-au făcut pe Adam să piardă Raiul: cel al neascultării de Dumnezeu, cel al neînfrânării, adică al neținerii postului și cel al nepocăinței după ce a greșit. Or, mântuirea omului vine prin Taina Pocăinței, adică prin mărturisirea păcatelor la scaunul spovedaniei.

Sfinții Părinți ai Bisericii spun că Mântuitorul Iisus Hristos S-a lasat să fie răstignit în ceasul al șaselea din zi, adică la mijlocul zilei, când Și-a întins mâinile pe cruce în semn de smerită ascultare, ca să mântuiască pe Adam cel căzut, care, la mijlocul zilei, în mijlocul grădinii Raiului, și-a întins mâinile spre pomul oprit, săvârșind păcatul neascultării de Dumnezeu, al lăcomiei și al nepocăinței.

Prin urmare, înțelegem că, mai ales în această perioadă a Postului Sfintelor Paști, suntem chemați să îndreptăm comportamentul lui Adam cel Vechi din noi, nu dând vina pe alții pentru păcatele noastre, nu acuzând sau judecând pe alți păcătoși, ci recunoscând și plângând propriile noastre păcate. Iar această iertare înseamnă, de fapt, eliberarea de un trecut apăsător și întunecat, pentru a trăi o viață nouă în bucuria și lumina prezenței lui Hristos ca arvună a Învierii, spre slava lui Dumnezeu și mântuirea noastră (**ibidem**).

Pr. Prof. Anghel-Nicolae Păunescu

(predică la Duminica Izgonirii lui Adam din Rai, a Lăsăturii sec de brânză, Sf. Ev. Matei 6, 14-21, 6 martie)
Sursă foto: Sf. Evanghelie

Fondator: Prof. Mihai-Ionuț Coană
Telefon: 0770/271.435 E-mail: mihai.coana@hotmail.com
Editor: S.C. GENERAL MEDIATECH S.R.L.
ISSN: 2734-7206; ISSN-L: 2734-7206; ISSN online: 2734-7214

Redacția:

- Prof. Mihai-Ionuț Coană
- Pr. Marius-Olivian Tănăsie
- Pr. Prof. Gheorghe Ionașcu
- Pr. Prof. Anghel-Nicolae Păunescu
- Prof. Ionuț-Cătălin I. Popescu
- Dumitra Groza
- Monica și Radu Buțu
- Mihai Șomănescu
- Tiberiu Grigoriu – DTP

Redacția are dreptul luării deciziei de publicare și stabilirii datei și formei de apariție, integrale sau parțiale, după caz, a materialelor primite spre publicare.

Responsabilitatea pentru textele publicate revine în exclusivitate autorilor.

De asemenea, trebuie respectată legea dreptului de autor. (Legea 8/1996)

Revista este disponibilă și pe site-ul: www.caleaortodoxa.com

Tipar: Tipografia Universității „Constantin Brâncuși”,
telefon 0253/214.307, int. 415

Credința și cunoștința adevărului celui conform cu evlavia

Prima Duminică din Postul Mare este numită „a Ortodoxiei”. Ea a fost instituită la un sinod din anul 843, adică la sfârșitul frământărilor din timpul celor 7 Sinoade Ecumenice. Ea are rolul de a mărturisi pentru totdeauna biruința credinței ortodoxe asupra tuturor ereziilor. Această Duminică este o sărbătoare a adevărului mântuitor și o afirmare a biruinței sale asupra minciunii și a rătăcirii care vin de la diavol.

Nu există om pe pământ care să nu fie însetat de adevăr. Dar această sete a omului, înscrisă în ființa lui chiar de la creație, pare astăzi că nu mai are nicio șansă de a mai fi satisfăcută. Astăzi, omul modern și „modernitatea” noastră par învăluți de o îndoială generală. Mulți oameni spun că informația, la care au acces mai mult decât oricând, nu este adevărul și nici măcar calea către adevăr. Sf. Grigorie Palama spunea că „orice afirmație poate fi contrazisă” sau, altfel spus, orice teorie își are contrateoria ei.

Odată cu venirea Mântuitorului, omul a căpătat putința de a cunoaște și chiar de a atin-ge adevărul, dar această putință nu ține doar de puterile naturale ale omului, ci este un dar de sus. Cine-L află pe Hristos, a aflat Adevărul.

Iar cine L-a aflat, nu poate să nu-L mărturisească plin de bucurie. Filip, plin de sfântă bucurie, îl mărturisește pe Hristos: „Am aflat pe Acela, despre Care au scris Moise în Lege și prorocii, pe Iisus, fiul lui Iosif din Nazaret!” (Ioan 1, 45).

După ce L-a găsit pe Hristos, lui Natanael i se arată o treaptă superioară în cunoașterea lui Dumnezeu: „mai mari decât acestea vei vedea” (Ioan 1, 50). Cunoașterea adevărului este un dar, căci nu Filip L-a găsit pe Domnul, ci Domnul pe Filip, nu Natanael L-a cunoscut pe Iisus, ci Iisus l-a cunoscut mai înainte (Ioan 1, 47-48). Așadar, Adevărul ni se dăruiește, ne iese în în-tâmpinare, Se lasă aflat, cum spune Sf. Apostol Pavel: „Acum însă, după ce ați cunos-

cut pe Dumnezeu sau, mai degrabă, după ce ați fost cunoscuți de Dumnezeu...” (Gal. 4, 9).

Dacă ar fi să descriem Ortodoxia, am putea spune că pe lângă semnificația etimologică („dreapta credință”), ea nu este o doctrină abstractă sau un sistem filosofic, ci legătura omului cu Dumnezeu în Hristos. Nu înseamnă „a crede drept” în ceva, ci în Cineva, adică în Dumnezeu cel adevărat, revelat în Hristos. Ortodoxia este o „dreaptă slăvire” a lui Dumnezeu celui în Treime: Tatăl, Fiul și Duhul Sfânt. Cunoașterea adevărului nu este doar intelectuală, ci este viață, căci spune Mântuitorul Hristos: „Și aceasta este viața veșnică: să Te cunoască pe Tine, singurul Dumnezeu adevărat și pe Iisus Hristos, pe Care L-ai trimis” (In. 17, 3).

Conținutul credinței adevărate nu poate fi descoperit în afară de Hristos Însuși. Descoperirea creează o relație între credincios și Izvorul și Descoperitorul adevărului. Tot conținutul credinței este exprimat și realizat în Sf. Liturghie, prin prezența lui Hristos și prin lucrarea Duhului Sfânt, Care Se pogoară de la Tatăl. Sf. Ap. Pavel spune: „dacă învață cineva într-alt chip și nu se ține de cuvintele cele sănătoase ale Domnului nostru Iisus Hristos și de învățătura cea conformă cu evlavia, acela e un îngâmfat, care nu știe nimic, suferind de boala discuțiilor și certurilor de cuvinte, din care pornesc... gâlcevile necurmăte ale oamenilor stricați la minte și lipsiți de adevăr” (I Tim. 6, 3-5).

Evagrie Ponticul spunea: „Dacă te rogi, ești teolog, și dacă ești teolog, te rogi”. Astfel, evlavie și credința în adevăr se exprimă plenar în rugăciune. Dar nu numai rugăciunea comună exprimă adevărul, ci și cea particulară, căci și ea are un caracter eclezial, ea exprimă întreg conținutul de credință al Bisericii. Astfel, putem găsi în primele rugăciuni ale dimineții: „Din pat și din somn m-ai ridicat, Doamne, mintea mea o luminează, și inima și buzele le deschide, ca să Te laud pe Tine, Sf. Treime: Sfânt, Sfânt, Sfânt ești Dumnezeu, pentru rugăciunile tuturor sfinților Tăi, miluiește-ne pe noi”. Este o rugăciune personală, dar ne cuprinde pe toți, pe „noi”, Biserica.

Prin credință, fiecare personal primește ce a primit Biserica de la Domnul, adică întregul

tezaur de învățătură mântuitoare și tot harul. Iar omul, oricât ar fi de simplu și de neinstruit, nu va cădea niciodată victimă ereziei, căci el trăiește în adevăr, iar adevărul este pentru el un fapt de viață, un fapt al vieții sale de comuniune cu Hristos. Pentru aceasta, nu trebuie să despărțim cunoștința lui Dumnezeu de evlavie, căci altfel nu mai este credință, ci speculație, ne amăgim singuri în deșertăciune, iar „gâlcevile” ne vor fi „stricătoare de minte”. Nu vom mai putea da un răspuns la cuvântul Mântuitorului adresat celor 2 Sfinți Apostoli, de care am amintit: „Vino și urmează-Mi Mie”.

Pr. Marius-Olivian Tănăsie

(predică la Duminica I din Post, a Ortodoxiei,
Sf. Ev. Ioan 1, 43-51, 13 martie)

Sursă foto: Sf. Evanghelie

Taina cea din veac ascunsă (Buna-Vestire-25 martie)

**Dumitra
Groza**

Ca un părinte iubitor
De grijă a purtat mereu
Făpturii mâinilor Sale;
Preamilostivul Dumnezeu.

De și-ar fi cerut iertare
Poate ceva s-ar fi schimbat,
Dar a pus vina pe Eva;
Astfel, din rai au plecat.

Milă L-a cuprins atunci
Pe Tatăl nostru Creator;
Pe Unul-Născut, Fiul Său,
Ni L-a trimis **Mântuitor.**

Dar, omul, singura făptură
Ce poartă chip Dumnezeiesc
A decăzut din a sa stare,
Când cu „păcatul strămoșesc”.

De se întâmpla ca-n rai să fie,
Și-ar fi mâncat din „pomul vieții”,
Ar fi trăit în veșnicie
Cu păcatul „tinereții”.

Iar taina ascunsă din veac
A-ncredințat-o, nu oricui,
Ci-Arhanghelului Gavriil,
Slăvitul slujitor al Lui.

De n-ar fi cunoscut păcatul
Viața nu s-ar fi schimbat,
Că rămânând în ascultare,
Crescând, s-ar fi maturizat.

Așa, au fost îndepărtați
Cu multă părere de rău;
Copii orfani ei s-au simțit,
Departate fiind de Dumnezeu.

Cu nouă luni înainte
De nașterea minunată,
L-a trimis în Nazaret
La Fecioara Preacurată.

Că Dumnezeu nu l-a creat
Pe Adam (om) desăvârșit,
Dar prin viață duhovnicească,
Ușor ar fi devenit.

Au mers din rău înspre mai rău,
Îngenunchiați și chinuiți,
Atrași spre patimi de ocară
Și cu ușurință umiliți.

Nu s-a speriat Maria
De vederea preafrumoasă,
Fiindcă l-a recunoscut
Pe cel ce intrase-n casă.

I-a dat o singură poruncă,
Și-aceea foarte ușoară,
Însă-Adam n-a respectat-o;
Ajungând apoi să „moară”.

Ajunși și închinători la idoli,
În stare jalnică, la rău supuși,
Rătăciți, pe căi deșarte,
Orbecăind, cu ochi deschiși.

Că-n Sfânta Sfințelor venea
De multe ori, ca mesager,
El cu răbdare o învăța
Și mană-i aducea din Cer.

Domnul i-a dat libertatea
De-a alege ce este bine,
Nu l-a tratat ca pe-un robot
Mântuit fiind de la sine!

N-a mai răbdat Dumnezeu
Să-Și vadă făptura zidită,
Prin uneltirea celui rău,
Căzută mereu în ispită.

Dar era nedumerită
De prezența lui în lume,
Salutând-o: „Bucură-te...”
Se-întreba, de ce anume?

Doar depărtat de Dumnezeu,
A putut să fie amăgit
De potrivnicul cel rău;
Și porunca a nesocotit.

Proroci a luminat, anume,
Trimși-înainte să vestească
Venirea Sa în astă lume,
Pe oameni să îi pregătească.

Gavriil o liniștește
Și-i zice să nu se teamă,
C-a aflat har la Dumnezeu,
Spunându-i că va fi **Mamă;**

Și-a ales ca să mănânce,
Deși a fost condiționat;
N-a recunoscut nici greșeala,
Spunând că „femeia” i-a dat.

Dar și așa îi amăgea
Satana cel smintit și rău
Și neascultând de proroci,
Se-îndepărtau de Dumnezeu.

Celui mai mare **Împărat,**
Că peste fire ea va naște
Pe Fiul Celui Preaînalt
Și întreaga lume o va cunoaște.

Îngerul îi mai vestește,
Pentru a nu o tulbura,
Că și Elisaveta va naște
Fiu, la bătrânețea sa.

După ce o lămurește
De misiunea încredințată,
Fecioara, supusă, primește;
Îngerul plecând îndată,

Că zicând Maria „Fie...”
Pruncul Sfânt S-a zămislit:
Cuvântul lui Dumnezeu
Printre noi a coborât.

Atât de important e „**Fie**”...,
Căci Fecioara a acceptat;
Ne-a adus atâta bucurie,
Că-am putut scăpa de păcat.

Și Cel născut din Tată, fără mamă,
Dumnezeu adevărat,
Ziditorul lui Adam,
În pântecul Fecioarei S-a-ntrupat,

Prin umbrirea Preacuratei
Fără tată, de Duhul Sfânt.
Dar El era, concomitent,
Și în Cer și pe pământ.

„Prin Sfântul Duh, noaptea a trecut,
Iar ziua s-a apropiat”.
Deci, mântuirea noastră a început;
(Apostolul Pavel spunea, minunat).

Astăzi, **(25 mart.)**, **Fiul lui Dumnezeu,**
Fiul Omului se face;
Cu vrerea Lui acceptând
Pe om cu Dumnezeu să-împace.

A coborât ca miel de jertfă:
Blând, și bun, și preafrumos,
Gata pentru a se jertfi,
Dulcele Iisus Hristos.

Azi, am primit marele **DAR**,
Că „**taina cea din veac**” s-a arătat.
Prin Fecioara ce primise har,
Domnul viața ne-a schimbat,

Vrând să îndumnezeiască
Prin a Sa înomenire
Opera mâinilor Sale:
Magistrala Sa zidire!

Deghizat în șarpe, Satana,
Pe Eva-n Rai a înșelat.
Prin puritatea ei, **Fecioara**,
Capul șarpelui a sfărâmat.

Vedem cu câtă măiestrie
Dumnezeu a procedat,

Că înainte de-a fi mamă,
Pe Sfânta Fecioară a întrebat;

Pe Adam cel vechi nu l-a-întrebat
Nici când pe Eva a zidit,
Ci-n somn adânc l-a lăsat
Și de o coastă l-a lipsit.

Dar procedând la zidirea
Noului Adam, Iisus Hristos,
A înștiințat-o pe Fecioara,
În modul cel mai frumos.

L-a adus la cunoștință
Sfintei Fecioare Maria,
Că, deși fiind Fecioară,
Îl va naște pe Mesia.

Și va chema numele Lui Emanuel,
Tâlcuit „cu noi este Dumnezeu”;
Și-a asumat, Sfânta Fecioară,
Ca să ne scape de cel rău.

Răspunsul ei a fost așteptat,
Prin smerenia și învoirea
Pentru acest rol minunat,
Care-a salvat omenirea.

Având încredere în Înger,
Care-i transmite cu bucurie
„Taina ascunsă din veac”,
A devenit **MAMĂ** pe vecie.

Înștiințată fiind, Maria,
Că Elisabeta era grea,
Spre Hebron pleacă în grabă,
La cea stearpă, ruda sa.

Intrând la Zaharia-n casă
Și cu respect salutând,
Pruncul Elisabetei saltă-n pântec,
Iar ea se umple de **Duhul Sfânt**.

O îmbrățișează pe Maria
Și se bucură nespus,
Că primește-n casa sa
Pe Maica Domnului Iisus;

Cea mai fericită Maică,
Cea mai pură-ntre fecioare,
Maica Sfântă și Fecioară,
A Domnului Născătoare.

Mult se bucură Maria,
Preamărind pe Dumnezeu,
Ce-i făcuse așa mărire
Și neamurile o vor cinsti mereu.

Și a rămas în Hebron,
La Elisabeta, trei luni
În casa lui Zaharia;
Acești oameni sfinți și buni.

Ca proroci, ei știau
Că Maria este Fecioară,
Ca pe o fiică socoteau
Această minunată comoară.

Dar când sorocul s-a împlinit
Ca Elisabeta să nască
Pântecul Fecioarei, rotunjit
Aproape să se cunoască.

Și pentru că la evrei,
Fecioarele erau convinse
Să părăsească familia,
În altă parte fiind trimise.

Nu puteau să fie prezente
În casa în care se naștea
Un prunc, iar fecioara
După ceva vreme se întorcea.

Așa că Sfânta Fecioara Maria
La Nazaret s-a înapoiat
Și văzând-o ocrotitorul său, Iosif,
A rămas stupefiat.

Nefiind el înștiințat
De „Nașterea minunată”,
S-a hotărât ca pe Fecioara
Să o părăsească îndată,

Dar Arhanghelul Gabriel
Noaptea în vis s-a arătat
Și că de la Duhul Sfânt este aceasta,
Bătrânului Iosif i-a explicat.

A înțeles și s-a bucurat,
De taina cea minunată,
Dar în sine totul a păstrat,
Având grijă de cea Preacurată.

Cu șase luni înaintea lui Iisus,
S-a născut Ioan Botezătorul

(Din părinții Elisabeta și Zaharia),
Fiind el Înaintemergătorul.

Prin smerenia Fecioarei
Păcatul greu a dispărut,
Că primind să fie **Mamă**,
Taina Cuvântului a început.

Ce greu este să înțelegi,
Că dacă nu și-ar fi asumat,
Să fie „mamă” lumii întregi,
Mântuirea ni s-ar fi amânat!

Și-am fi orbecăit mereu
Pe căi străine, întortocheate,
Chinuiți de cel prea rău,
Iar de Dumnezeu departe.

Câtă bucurie ne-a adus
Curăția, Fecioarei, imaculată,
Sfințenia, frumusețea
Și credința nemăsurată,

Bucuria de-a schimba
Toată omenirea-n bine
Dorința de-a ne elibera
De puterea răului în sine.

Ce mare recunoștință,
Trebuie să-i acordăm,
Pentru dragostea de mamă;
Cu mare bucurie o venerăm!

Îi suntem supuși pe vecie
Și-atât de fericiți că ne-a înfiat,
Și-a acceptat ca „mamă” să ne fie
Nouă, și Marelui Împărat.

Să nu ezităm să o chemăm
Oricând și oriunde mereu,
Permanent să o rugăm,
Că vine și la bine și la greu.

Ca o mamă iubitoare
Ne poartă grijă mereu,

Ne îndeamnă zâmbitoare
Să-L iubim pe Fiul Său!

În această zi divină (**25 martie**)
Prăznuim **Buna-Vestire**,
Ce-o primește Preacurata
Spre a noastră mântuire.

Să ne străduim cu toții,
S-o trăim cu bucurie
Să ne strângem laolaltă,
În Biserica lui Hristos cea vie.

Rugăciuni de mulțumire
Domnului să-l înălțăm,
Maicii Sfinte, cu credință,
Permanent să ne rugăm!

(25 martie 2022)

Sursă foto: Sf. Evanghelie

Păstorul cel bun

Sfânta Evanghelie rânduită să se citească astăzi, în cinstea Sfântului Grigorie Palama, pomenit în Duminica a doua din Sfântul și Marele Post al Sfințelor Paști, care de altfel se citește la prăznuirea unui ierarh, ne arată că Mântuitorul Hristos este ușa prin care toți dreptii și toată Biserica au intrat la Tatăl, pentru a fi în unitatea lui Dumnezeu. El este Calea pentru că ne conduce către Sine, Ușa prin care intrăm înăuntrul, Păstorul care ne sălășluiește la pășunile cele verzi (Ps. 22, 2) și la apa odihnei. Cel care ne păzește pe noi de animalele sălbatice, Care întoarce pe cei greșiți, adună pe cei risipiți, aducându-i înapoi pe cei pierduți pentru a reface unitatea sfărmată de păcat! „Unde-Ți paști turma, Păstorule Bun, Cel ce ridici pe umerii Tai toată turma? Căci o singură oaie era toată firea omenească, pe care ai luat-o pe umeri. Arată-mi mie locul verdeții, fă-mi cunoscută apa odihnei, scoate-mă la pășunea hrănitore, cheamă-mă ca să aud glasul Tău, eu, oaia Ta. Și dă-mi prin glasul Tău viața cea veșnică... O iubire mai mare ca aceasta nu se poate cugeta, ca să dai sufletul Tău schimb pentru mântuirea mea. Arată-mi, așa-dar, zice, unde-Ți paști turma, ca aflând pășunea mântuitoare, să mănânc hrana cerească, fiindcă cel ce nu o mănâncă nu poate să intre în viața cerească. Și alergând la Tine, Izvorul, să sorb din băutura dumnezeiască, pe care Tu o izvorăști celor ce însetează, vărsând apa din coasta Ta, după ce fierul a deschis această vână. Căci ea se face izvor de apă sălătoare,

celui ce o gustă, spre viața de veci” (Sfântul Grigorie de Nyssa, Tâlcuire amănunțită la Cântarea Cântărilor, Scrieri partea întâia, trad. Pr. Prof. D. Stăniloae și Pr. Ioan Buga, Colecția „Părinți și Scriitori Bisericești”, 29, EIBMBOR, Buc., 1982, p. 140).

Mântuitorul este Păstorul cel Bun, Care Își pune sufletul pentru oile Sale și nu numai afirmând aceasta cu tărie, ci și demonstrând cu înseși faptele Sale, pentru că El S-a jertfit și a murit pentru mântuirea întregii lumi, de aceea mărturia Sa este dincolo de orice îndoială. El este Păstorul cel Bun și Ușa. Așa cum nimeni nu cunoaște pe Tatăl decât Fiul, căci El cunoaște pe Tatăl prin Sine și noi cunoaștem pe Tatăl prin El, tot astfel El ca Păstor intră în staul prin Sine, El fiind Ușa și astfel Păstorul intră prin Sine în-suși, și noi intrăm prin El, căci nu este altă cale de intrare la Tatăl decât prin El. Ori bunătatea și iubirea arătată de El trebuie imitată și de noi, această cale ne-a fost arătată și pe ea trebuie să o urmăm, disprețuind și moartea, dacă este necesar. El nu a refuzat moartea, deși putea să o facă, căci Pătimirea Sa a fost de bună voie, punându-Și viața pentru oile Sale. „Căci putere am să o pun și putere am să o iau înapoi”, a spus El, ca prin moartea Sa să vindece moartea noastră și în voința Sa de a suferi pentru noi, deși ar fi putut să nu sufere, dacă nu voia, trebuie să vedem iubirea Sa cea mai presus de fire și infinitatea bunătății Sale. El a luat asupra Sa firea noastră pentru a o îmbrăca în mantia nemuririi, du-când-o la viața cea de sus, din care căzuse omul atunci când a rățacit și a păcătuit.

Sfânta Evanghelie atrage atenția asupra celor care nu merită numele de păstori, cei plătiți sau nămiți, care nu păstoresc turma lui Hristos din iubire pentru oi, ci pentru avantaje și câștiguri vremelnice, fără să caute câștigarea sufletelor păstoriților. Aceștia când văd lupul cel duhovnicesc, adică pe diavol, care neîncetat risipește mințile oamenilor prin ispită, căutând moartea sufletelor, atrăgându-le în diferite patimi care stăpânesc firea omenească, ca beția, lăcomia, desfrânarea, mândria, mânia, invidia sau înșelarea; atunci fug, părăsesc turma și datoria lor de păstori. Prin acestea și prin altele, diavolul îi ispitește pe credincioși pentru a-i ucide sufletește și a risipi unitatea credincioșilor în Hristos. În timp de pace, chiar și cel plătit stă ca un păstor adevărat, în timp ce venirea lupului arată dacă cineva stă sau nu în apărarea turmei păstorite.

Pentru că firea omenească este înclinată spre păcat, și prin aceasta ea rătăcește departe de iubirea lui Dumnezeu, din cauza diavolului, care a înșelat omenirea prin păcat și moarte, a venit Păstorul cel Bun, Care Și-a pus viața pentru oile Sale și a primit Crucea din iubire față de oaia cea pierdută, pentru a o aduce înapoi în împărăția Sa, după cum anunța prorocul Iezechiel: „Căci așa zice Domnul Dumnezeu: Iată Eu Însumi voi purta grijă de oile Mele și le voi cerceta. Cum cercetează păstorul turma sa în ziua când se află în mijlocul turmei sale risipite, așa voi cerceta și Eu oile Mele și le voi aduna din toate locurile, unde au fost ele risipite în ziua cea cețoasă și întunecată... Oaia pierdută și rătăcită o voi întoarce la staul, pe cea rănită o voi lega și pe cea bolnavă o voi întări, iar pe cea grasă și tare o voi păzi și voi păstori cu dreptate... Și voi, oile Mele, sunteți turma pe care o pasc, iar Eu sunt Dumnezeuul vostru, zice Domnul Dumnezeu” (Iez. 34, 11-12, 16, 31).

În cuvintele: „Am și alte oi, care nu sunt din staulul acesta. Și pe acelea trebuie să le aduc; ele vor asculta de glasul Meu, și va fi o turmă și

un Păstor”, Mântuitorul face referire la creștinii proveniți dintre păgâni și la cei care vor crede prin aceea, pentru că și păgânii și necredincioșii sunt chemați să vină împreună într-o singură Biserică al cărei singur Păstor și Domn este Hristos.

Sfântul Grigorie Palama, arhiepiscopul Tesalonicului, un adevărat păstor urmaș al Păstorului păstorilor a trăit în secolul al XIV-lea, mai precis între anii 1296-1359, canonizat în 1368, este unul dintre cei mai mari teologi ai Sfintei noastre Biserici, numit teologul luminii necreate din Împărăția lui Dumnezeu.

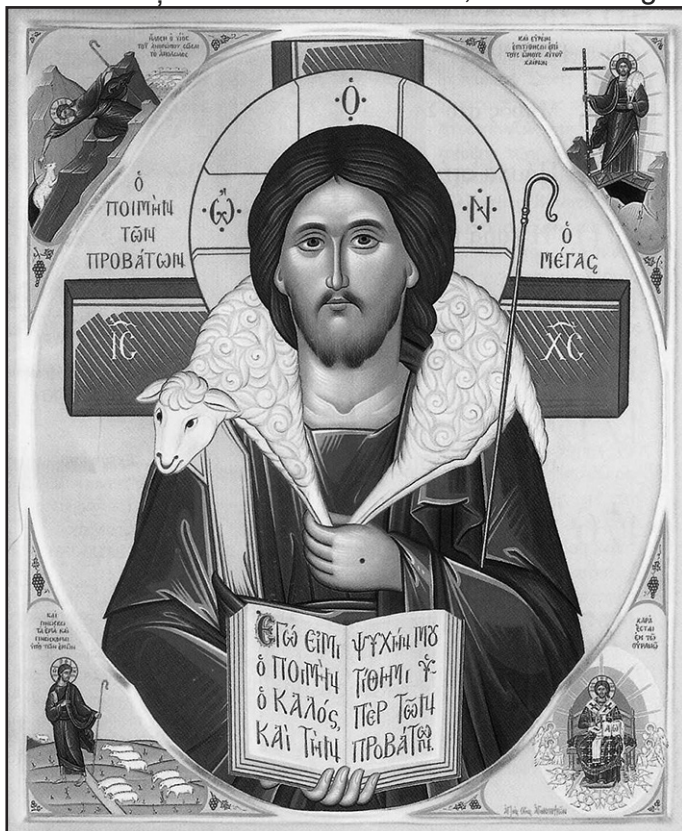
El învață că această lumină se poate pregusta și vedea duhovnicește încă din această viață pământească. Este lumina în care L-au văzut Sfinții Apostoli pe Mântuitorul în muntele Taboului, și pe care au primit-o ca arvună sfinții, simbolizată în icoanele ortodoxe prin lumina din jurul capului, numită aureolă sau nimb. Această lumină ne-creată și veșnică este harul Domnului nostru Iisus Hristos, care ne dăruiește dragostea lui Dumnezeu Tatăl prin împărtășirea Sfântului Duh.

Credincioșii care mărturisesc dreapta credință, postesc, se roagă stăruitor, își plâng păcatele, se spovedesc și se împărtășesc cu Sfintele Taine, împlinind poruncile lui Hristos, se luminează duhovnicește, iar dacă binevoiește Dumnezeu, pot primi această slavă dumnezeiască și mai presus de lume, ca arvună chiar în viața aceasta. Rugăciunea de la finalul slujbei Ceasului I, din Ceaslov, spune: „Hristoase, Lumina cea adevărată, Care luminezi și sfințești pe tot omul ce vine în lume, să se însemneze peste noi lumina feței Tale, ca într-însa să vedem lumina cea neapropiată. Îndepărtează pașii noștri spre lucrarea poruncilor Tale, pentru rugăciunile Preacuratei Tale și ale tuturor sfinților Tăi. Amin”.

Pr. Prof. Gheorghe Ionașcu

(predică la Duminica a II-a din Post, a Sf. Grigorie Palama, Sf. Ev. Ioan 10, 9-16, 20 martie)

Sursă foto: doxologia.ro

Sfântul Grigorie Palama

Începând de azi urcăm o nouă treaptă în timpul acestui post. Dacă duminica trecută am sărbătorit în mod deosebit triumful Ortodoxiei asupra tuturor învățăturilor greșite, ziua de azi ne dă prilejul de a-l prăznui în chip minunat pe unul dintre cei mai mari luptători ai credinței noastre din istorie. E adevărat că Sf. Grigorie n-are o zi de prăznuire cu cruce roșie precum alți mari sfinți. El e sărbătorit în fiecare an în ziua în care lăsăm sec pentru Postul Crăciunului. În schimb, acesta e unul dintre sfinți cărui a i s-a închinat o duminică în timpul Postului Mare.

Acesta și-a desfășurat activitatea sa strălucită la începutul veacului al XIV-lea. În ciuda faptului că s-a născut într-o familie importantă din aceea perioadă, totuși, copilăria sa n-a fost așa de fericită. Atunci a rămas orfan de tată, din păcate. A viețuit o perioadă importantă de timp în binecunoscutul Munte Athos. A apărut învățătura care e cuprinsă în Crez. A demonstrat lui Varlaam că Duhul Sfânt purcede doar de la Tatăl. De fapt, această învățătura fusese formulată cu aproape un mileniu de această perioadă. Însă, el e foarte cunoscut pentru altceva mai ales. Sf. Grigorie a mai avut dispute celebre legate de ființa și lucrarea lui Dumnezeu. El a demonstrat că amândouă sunt necreate. Și din această cauză, el nu e considerat sfânt de către catolici. Însă, acest aspect nu-i diminuează nimic din sfințenia sa. El a fost și un om al rugăciunii inimii sau a minții. E vorba despre „Doamne, Iisuse Hristoase, Fiul lui Dumnezeu, miluiește-mă pe mine păcătosul”. Deși, e foarte scurtă, totuși, aceasta are o putere enormă. După ce mărturisim că Mântuitorul e Fiul lui Dumnezeu, îi cerem să ne miluiască. De fapt, sub o formă mai scurtă, zicem de multe ori în timpul oricărei slujbe.

Probabil că nu există cuvinte mai des întâlnite la Sf. Liturghie decât „Doamne, miluiește”. Nu mai zicem și „păcătosul” fiindcă fiind vorba despre o rugăciune comună, nu putem să spunem despre alți oameni că sunt păcătoși. Mai ales că nu se face nicio diferență între noi. E adevărat că preotul se numește înainte de a ieși să împărtășească oamenii că e păcătos. Însă, el zice că e cel dintâi dintre aceștia. Dar, de ce trebuie să se numească fiecare când se roagă în mod particular că e un păcătos? Până la urmă, această realitate nu poate s-o nege nimeni. Însă, aceasta nu înseamnă că trebuie să găsim scuză pentru păcatele noastre faptul că și ceilalți sunt la fel ca noi. Ce folos avem dacă ne numim că suntem păcătoși? Fiind vorba despre ceva care cu siguranță că nu ne face deloc plăcere, ne vom strădui să devenim oameni mai buni. Însă, o asemenea mărturisire nu trebuie

să se rezume doar la ceva particular.

De aceea, trebuie să mergem și la preot să ne spovedim. Nu doar în timpul Postului Mare, dar mai ales în această perioadă ar trebui s-o facem. Chiar dacă mai e mai mult de o lună până se termină postul, aceasta nu înseamnă că trebuie să așteptăm până în ultima zi a acestuia. Să nu lăsăm pe mâine ceea ce am putea să facem și azi. E adevărat că nu putem să le facem pe toate într-o singură zi. Doar că de aceea trebuie să știm care ne sunt prioritățile în viața noastră.

Dacă atunci când venim acasă, oricât de obosiți am fi, tot ne spălăm pe mâini înainte de a mânca, tot la fel și sufletul trebuie să fie curățit prin mărturisire. Cum ar fi să ne spălăm doar o singură dată pe an corpul? Cu siguranță că toată lumea ar fugi de noi. E adevărat că pe restul nu-i va deranja faptul că ne-am spovedit sau nu. Doar

că spovedania o facem în primul rând pentru noi. De multe ori, oamenii preferă să meargă la psiholog. Știm foarte bine că suma plăti-tă unui psiholog nu e una prea mică. Însă, omul e dispus să stea o oră cu acesta în fiecare săptămână. Doar că atunci vine vorba să ne spovedim la preot, abia stăm câteva secunde cu el doar o singură dată pe an. Și după spunem că psihologul ne ajută mai mult decât preotul. Oricât de răi am fi, dacă decidem să ne mărturisim singuri înaintea unui preot, vom deveni la fel de curați precum un copil recent botezat. Preotul nu va spune nimic la nimeni din ceea ce îi mărturisim. Iar dacă acesta ne oprește de la împărtășit pentru cele pe care le aude de la noi, o face pentru binele nostru. Important e să încercăm să nu mai repetăm greșelile pe care le-am făcut. Cum ne-am

simți dacă ne-ar cere cineva iertare și după aceea ar continua să ne greșească în continuare în mod intenționat? E adevărat că Dumnezeu e bun. Doar că El e și drept. Să nu ne mințim singuri considerând că Dumnezeu e atât de bun că El ne iartă la infinit.

E adevărat că nimeni nu e perfect. Doar prin spovedanie, putem să redevenim „fără de pată” (Evr. 7, 26). Hristos S-a adus „jertfă pe Sine însuși” (v. 27). Iar noi nu vrem nici măcar pentru binele nostru să ne recunoaștem greșelile noastre înaintea preotului. Suntem „oameni care au slăbiciune” (v. 28), însă, nu suntem chiar așa de slabi, încât să nu avem puterea de a ne schimba viața. Dacă am înțelege cu adevărat ce înseamnă veșnicia în comparație cu viața aceasta, am deveni alți oameni. E adevărat că fără ajutorul lui Dumnezeu, o asemenea schimbare profundă a existenței noastre nu va putea să fie posibilă. Cheia care deschide ușa schimbării vieții

noastre se găsește în voința noastră. Dacă vom continua să pierdem timp, nu vom mai avea timp să-l mai recuperăm vreodată. Cum să putem să fim buni cu ceilalți, dacă și cu sufletul nostru ne comportăm cu indiferență? Preotul e păstorul care își apără oile de lupi.

Cu bani nu putem să cumpărăm totul. Cunoaștem foarte bine acest lucru doar că trăim ca și cum n-ar fi așa. Hristos și-a pus sufletul pentru noi, cei care nici măcar pentru al nostru nu vrem să luptăm. Există „o turmă și un păstor” (In. 10, 16). Însă, vom face parte din această turmă doar dacă vom demonstra că merităm așa ceva. Deși nu se mai află fizic printre noi, totuși, Sf. Grigorie continuă să facă minuni printre noi. Există cel puțin 2 relatări care ne vorbesc despre faptul că acesta a vindecat 2 oameni cu mâna paralizată. Însă, aceștia au avut o credință puternică. La fel, să avem și noi când ne rugăm lui Dum-

nezeu. E adevărat că preotul se roagă pentru noi, doar că aceasta nu înseamnă că tocmai noi n-ar mai trebui să ne mai rugăm. E precum am considera că dacă ducem copilul la meditație, acesta n-ar mai trebui să mai învețe și acasă în particular singur. Și chiar dacă mai sunt preoți care mai comit erori grave, totuși, aceasta nu înseamnă că nu există și numeroși preoți foarte valoroși printre noi.

De preot, avem nevoie pe tot parcursul vieții, ci nu doar la botez, nuntă și înmormântare. Nu trebuie să luăm în considerare tot ceea ce se spune în mod negativ despre preoți. Să nu uităm că nici măcar despre Hristos, nu toată lumea vorbea de bine despre El. Să căutăm să ne rugăm Sf. Grigorie și să-l urmărim viața sa sfântă. Amin.

Prof. Ionuț-Cătălin I. Popescu
(reflecție la Duminica a II-a din Post)
Sursă foto: urcusspreinviere.ro

Duminica a treia din Post

„Oricine voiește să vină după Mine, să se lepede de sine, să-și ia crucea și să-Mi urmeze Mie”

(Marcu 8, 34)

Aceste cuvinte ale Mântuitorului din pericopa evanghelică de astăzi par foarte greu de înțeles și de urmat, mai ales pentru ascultătorii din vremea lui Iisus. Dar trebuie avut în vedere aici faptul că acestea ni se adresează și nouă, creștinilor de astăzi și din toate timpurile. Sigur, și nouă ni se par greu de înțeles și de urmat, cel puțin la prima vedere.

Pentru a înțelege bine textul, trebuie să ne oprim asupra fiecărui verset, deoarece unele se clarifică pe altele și unele din altele. Domnul a avut o logică în cuvântarea Sa, de care e bine să rămânem apropiați. Doar așa putem pricepe sensul expresiilor „să se lepede de sine” și „să-și ia crucea sa”. Mai mult decât atât, vom pătrunde afirmații tainice, precum: „Cel ce va vrea să-și mântuiască sufletul, acela și-l va pierde” sau „cel ce-și va pierde sufletul său pentru Mine și pentru Evanghelie, acela și-l va mântui”.

Sigur că unele ediții mai noi ale Bibliei traduc „sufletul” prin „viață”, făcând textul mai logic, mai ușor de înțeles. E limpede „să-ți pierzi viața” aceasta pământească pentru Hristos și pentru Evanghelie, dar e de neînțeles cum „să-ți pierzi sufletul”, dacă toți știm că sufletul trebuie câștigat, mântuit. David zice undeva: „O, Doamne, izbăvește sufletul meu!” (Ps. 114, 4), iar Hristos spune: „Ce ar folosi unui om să câștige toată lumea, dacă și-ar pierde sufletul?” (Mt. 16, 26). Deci au până la un punct dreptate și aceste ediții scripturistice, deși inclusiv ele mai departe, în următorul verset (Mc. 8, 36), pun tot cuvântul „suflet” în loc de „viață” (gr psihi).

Prin urmare, Se contrazice Mântuitorul? Ce înseamnă „a-ți pierde sufletul”? Sensul cuvântului „suflet” în Sfânta Scriptură este în unele cazuri „viață”, în altele „suflet”, în sens de componentă a omului: trup-suflet, folosit așa și în Vechiul, și în Noul Testament. Dumnezeu i-a suflat în nări suflare de viață lui Adam (Fc. 2, 7). Prorocul David spune: „Le iei sufletul și ele mor” (Ps. 104, 29-30), „se întorc în pământ” (Ps. 145, 4). Și în Iov: „Omul când își dă sufletul unde mai este?” (Iov 14, 10). Mai ales acest din

urmă text ne arată că prin „suflet” se înțelegea adesea viața, fiindcă sufletul propriu-zis rămânea și după moartea trupului, după încetarea vieții pământești.

În astfel de texte, așadar, „suflet” înseamnă „viață”. În alte cazuri însă, cuvântul „suflet” are un alt înțeles, de pildă „a avea durere în suflet” (Is. 65, 14); unii pot ucide trupul, dar nu pot ucide sufletul (Mt 10, 28); „sufletul Meu este cuprins de întristare” (Mt. 26, 38); „Mărește, suflete al meu, pe Domnul (Lc. 1, 46). În astfel de texte, e limpede că prin „suflet” se înțelege altceva decât viața. Se înțelege acea parte nemuritoare din om care susține viața, dar nu moare odată cu trupul, ci trăiește veșnic și trebuie să se mântuiască.

Una din cheile textului nostru stă în aceea că Mântuitorul folosește cuvântul „suflet” în ambele înțelesuri, și ca viață, și ca suflet. Contemporanii care îl ascultau știau să facă această deosebire, așa cum și noi, atunci când vorbim de o ușă, știm că, pomenindu-se cuvântul „broască”, nu e vorba de broasca din baltă, ci de broasca ușii. Astfel de cuvinte, cu două sau mai multe înțelesuri, cer multă atenție și grijă în interpretare și când e vorba de Sfânta Scriptură. Nu mă îndoiesc însă că tot cel ce va urmări tâlcuirea cu interes și va participa la ea, ca și cum ar gândi-o personal, își va bucura sufletul cu satisfacții reale și-și va organiza viața cu și mai mult folos, cu și mai multă prevedere.

Textul Evangheliei de azi este alcătuit din sentințe scurte, ușor memorabile, dar pline de înțelesuri, de aceea se cere o tratare sistematică a lui, organizată. Tâlcuirea ne luminează textele și înțelegerea lor, făcându-ni-le folositoare pentru viață și mântuire. Expresia „de voiește cineva să vină după Mine” ne arată că Iisus își selecționează adresanții mesajului. El stă de vorbă cu cei ce voiesc să ia aminte, ceilalți fiind lăsați la o parte. Celor ce voiesc, Domnul le va spune ceva deosebit.

Trebuie să remarcăm, înainte de orice, că a merge după Mântuitorul, a-l urma învățăturile este la voia noastră. E la voia noastră să ne ducem la întâlnirea cu El sau să ne vedem de treburile noastre, deoarece suntem liberi. Darul libertății este marele privilegiu care ne-a fost dat la creație, e marea taină a lumii oamenilor. Unii oameni, „urmași” ai lui Darwin, își imaginează chiar că lumea e autonomă, că a apărut de la sine și că poate să se

organizeze în mod liber, după legi pe care și le creează ea însăși, fără Dumnezeu.

Libertatea pe care ne-o oferă Dumnezeu e o libertate cu termeni de alegere, cu căi pe care poți apuca, cu opțiuni. Domnul le-a arătat oamenilor calea spre Sine și le-a descoperit cum se merge pe ea și unde se ajunge.

I-a îndemnat să meargă pe această cale, spunându-le că este cea bună. Totuși, le-a lăsat și libertatea să meargă și pe altă cale, spre ce vor vrea ei, avertizându-i însă că își vor pierde mântuirea dacă vor alege această cale.

Poezii pentru copii Întuneric și lumină

În larga Lui înțelepciune, mărîitul firii Creator
Când a zidit această lume,
Cu toate câte-i sunt decor,
A vrut, prin mila Lui anume,
S-arate omului, în viață,
Ce-nseamnă iad, ce-nseamnă rai
Și Cel de sus
Atunci a pus:
Lângă verdeață,
Putregai,
Iar lângă noapte, dimineață,
Lângă cântări, a pus un „vai”,
Pe diamant l-a-nchis în zgură,
Lângă noroi a pus un crin,
Iubirea sfântă, lângă ură
Și fericirea, lângă chin,
Pe vierme, l-a ascuns în floare
Și lângă miere-a pus amar,
Pe stărv l-a pus lângă izvoare,
Nemernicia lângă har,
Dar toate câte are-n sine a vieții pământești grădină,
Le poți cuprinde-n două vorbe: în întuneric și lumină...

Doi frați s-au pomenit pe lume – nu vă mai spun în care țară –
Cel mare, înotând în aur, cel mic, sărac din cale-afară
Și-așa: palat, lângă bordei,
Mătase lângă zdrențe, deci,
Mereu străini, de parcă ei
Nu s-ar fi cunoscut în veci...

Să spun de unde-a strâns bogatul atâta aur? N-o mai fac
Și nici cum n-are pic de milă de bietul frățior sărac,
Că, de v-aș spune toate-acestea și l-ați cunoaște voi, pe loc,
V-ați duce toți și i-ați da foc...

„Alegeți-vă acum cui veți sluji” (Iosua 24, 15), dar, luați aminte: „cine părăsește calea (Domnului) este aspru pedepsit” (Pilde 15, 10). Există multe altfel de texte în Biblie, care nu capătă niciodată sens de constrângere, de limitare a libertății.

Prin acordarea libertății, Dumnezeu a vrut ca oamenii să se simtă demni și independenți, până la riscul de a se îndepărta de El. Pe această libertate s-a clădit creația, s-a lăsat la alegerea oamenilor asumarea răspunderii de a fi cu Dumnezeu sau nu. Cine vrea să se lipsească de Domnul, e problema lui. Pe lângă libertate, Creatorul le-a pus la îndemână tuturor oamenilor și mijloacele care să-i orienteze în opțiunile acestei libertăți. Prin urmare, „de voiește cineva” se traduce în libertatea de a-L urma sau nu pe Hristos.

Să ne ajute Bunul Dumnezeu să-L urmăm în chip liber pe drumul mântuirii, să ne lepădăm de omul cel vechi, cu toate păcatele lui, să ne luăm Crucea necazurilor și a suferințelor și să ne îmbrăcăm în omul cel nou, prin Hristos, Domnul nostru! Amin.

Prof. Mihai-Ionuț Coană

(reflecție la Duminică Sf. Cruci,
Sf. Ev. Marcu 8, 34-38; 9, 1, 27 martie)
Sursă foto: Sf. Evanghelie

Și totuși milostenii face al nostru bogătaș, dar cum?
Adună pe săraci la sine, oprește lumea de pe drum
Și strigă cât îl ține gura, la câte-un Paște sau Crăciun:
— Priviți ce de săraci adun
Și-i miluiesc, pe săturate, cu ce e pe pământ mai bun!...

Bordeiul învelit cu paie, nu poate-așa pomeni să facă,
Dar, când și când, săracul frate, în bojdeuca lui săracă,
În taină să nu vadă nimeni, de parc-ar face-o faptă rea,
Aduce câte-un mort de foame, luat din ger,
Pe vreme grea,
Împarte un pătrar de pâine cu el sau ce dă sfântul cer
Și i se umezește geana, de-a pururi mulțumit în sine,
Că el, sărac, poate să facă arar, măcar atâta bine...

Dar într-o noapte, bogătașul visă că el și cel sărac
Muriseră – și amândoi,
Între un înger și între un drac,
Mergeau pe niște nori albaștri, la judecata cea de-apoi
Și-n sine cugetă: „Desigur că azi Arhanghelul Mihai
Pe mine mă va duce-n rai,
Mă face înger sau vreun sfânt,
Că doar destule milostenii făcui în viață, pe pământ...
La necuratul
Nu eu am să cad,
Negriță-și va lua săracul
Și va porni cu el în iad...”

Dar, vai, când legănat de visu-i, ajunseră la Paradis,
Aievea-i oare sau e vis?
De-odată poarta s-a deschis,
Săracul e primit de îngeri, iar bogătașului i-au zis:

— Deși pe lume i-ai fost frate,
Tu prea ești negru de păcate,
Iar milosteniile tale, păcatele deloc nu-ți spală,
Că ele n-au pornit din milă, ci numai ca să-ți faci o fală
Și cât ați viețuit sub soare,

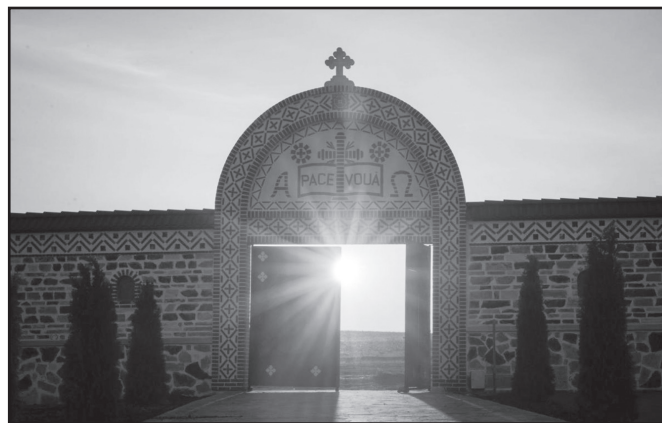
Primind lumină și căldură,
Tu ai fost viermele din floare,
El diamant închis în zgură...

Și viermele, în zorii zilei trezindu-se-ngrozit, a zis:
— Oh, bine c-a fost numai vis...

Dar eu pe păcătos îl întreb: nu crede bulgăru' de tină,
Că-i vremea, sufletul să-i treacă de la întuneric la lumină?...

Sursa: Vasile Militaru, **Fabule**,
Ed. Lumină din Lumină, București, 2007

Sursă foto: doxologia.ro

Stropi din peniță

Pace-n țară și război în casă!

Bunica soacrei mele, Agafia Gâscă, basarabeancă din Chetroșica Nouă (în apropiere de Bălți), avea o vorbă atunci când închina paharul la masă: **Pace-n țară și război în casă!** Era o vorbă plină de tâlc, și pe care, fiica ei, Valentina, iar apoi nepoata ei, Maria-Magdalena, mama soțului meu, au preluat-o și la rândul său el, tatăl copiilor mei, să mi-o facă auzită și mie, astfel, ca și eu să o amintesc acum.

Acest joc de cuvinte este întâi de toate o urare. Dorința de pace în țară (de care basarabenii au avut parte cu multă neliniste în ultimul veac) este dorința firească

a unui popor care aspiră la bunăstare. Doar în timp de pace o națiune poate prospera. Din liniștea și pacea unui popor poate veni și bunăstarea individuală a oamenilor acelei țări. Bogăția personală arată gradul de bunăstare a fiecăruia dintre noi. Cel ce are lucruri rare, necesare și trebuincioase, acela este considerat un om înstărit. Unul din obiectele rare din casele gospodarilor înstăriți, mai ales ai celor care aveau fete și trebuiau să le asigure dotă, zestre, la întemeierea propriei familii, era și războiul de țesut. Într-o comună, nu în toate satele și cătunele, dacă era o gospodărie care să aibă un război de țesut!

Bătrâna Agafia, prin urarea pe care o făcea asistenței, dorea ca țara să trăiască în pace, iar în casă, fiecare să aibă parte și de bogăție personală, adică de războiul de țesut.

În perioada Marelui Post doresc tuturor o pace lăuntrică, o liniștire sufletească fiecăruia dintre noi și izbândă în războiul cel nevăzut pe care fiecare îl are de purtat, astfel ca Slăvitul și Luminatul Praznic al Învierii Domnului nostru Iisus Hristos să reverse asupra-ne și belșugul de bucurii duhovnicești!

Prof. Felicia Păunescu

Sursă foto: digi24.ro

Canonul cel Mare al Sfântului Andrei Criteanul

„De unde voi începe a plânge faptele vieții mele ticăloase? Ce început voi pune, Hristoase, acestei tânguiri de acum? Ci ca un milostiv dă-mi iertare greșelilor” (Cântarea I, 1).

Sfântul Andrei Ierusalimiteanul sau Criteanul s-a născut la Damasc în jurul anului 660, sub stăpânire musulmană, într-o familie creștină care i-a dat o educație aleasă.

A fost un neîntrecut păstor de suflete, un foarte bun predicator, teolog și imnograf. El este considerat cel dintâi autor de canoane liturgice, între care cel mai renumit este *Canonul cel Mare*, care a intrat în cartea *Triodul* și constituie o piesă liturgică deosebit de importantă pentru perioada Postului Sfințelor Paști.

Canonul cel Mare este un canon de pocăință, adică un lung imn liturgic (peste 250 stihiri), alcătuit

din 9 cântări bogate, compuse, la rândul lor, din stihiri scurte de pocăință, ritmate de invocația: „Miluiește-mă, Dumnezeuule, miluiește-mă!”, ca respirație a pocăinței, și amintește de rugăciunea vameșului din prima duminică a perioadei Triodului.

Fiecare cântare a Canonului începe cu un Irmos, se continuă cu mai multe stihiri de pocăință, apoi cu două stihiri în cinstea Sfintei Cuvioase Maria Egipteanca și o stihiră de cerere către Sf. Andrei Criteanul și se încheie cu o laudă de preamărire adresată Sfintei Treimi și o laudă adresată Maicii Domnului.

Acest Canon se citește pe fragmente în prima săptămână a Postului Sfințelor Paști, în zilele de luni, marți, miercuri și joi, în cadrul Slujbei Pavecerniței; iar în întregime se citește la Denia de joi

(continuare în pagina 12)

Canonul cel Mare al Sfântului Andrei Criteanul

(urmăre din pagina 11)

din săptămâna a cincea a Postului Sfintelor Paști, la Utrenie.

Canonul poate fi cel mai bine descris „ca o plângere de pocăință ce ne transmite proporțiile și adâncimea păcatului cutremurând sufletul cu tristețe, căință și nădejde” (Alexander Schmemmann).

Așa cum este scris și în Sinaxarul din Joia celei de-a cincea săptămâni a Postului Mare, când se cântă Marele Canon, scopul acestui Canon este acela de a prezenta starea tragică a păcatului în omul căzut, precum și îndemnul său fierbinte spre pocăință și întoarcere la Dumnezeu cel viu și adevărat:

„Culegând și strângând la un loc toată istoria Vechiului și a Noului Testament, a alcătuit cântarea aceasta de la Adam până la înălțarea lui Hristos și predica Apostolilor. Prin canonul acesta îndeamnă tot sufletul să râvnească și să urmeze, după putere, toate faptele bune ale istoriei Vechiului și Noului Testament, să fugă de toate faptele rele și să alerge totdeauna la Dumnezeu, prin pocăință, prin lacrimi și mărturisire și prin alte fapte bine plăcute lui Dumnezeu”.

Acesta este de fapt și rolul Canonului Mare: de a descoperi păcatul și de a ne conduce, astfel, către pocăință. Păcatul trebuie descoperit nu prin definiții și enumerări, ci printr-o profundă meditație asupra istoriei biblice, care este chiar istoria păcatului, a pocăinței și a iertării.

Canonul Sfântului Andrei Criteanul este un dialog al omului păcătos cu propria sa conștiință, care-i atrage atenția asupra celor săvârșite.

Pe scurt, cuprinsul canonului este următorul:

Cântarea întâi. Se arată cât de critică este starea la care a fost adus păcătosul de fărădelegile sale; însă, cu speranța că Dumnezeu s-a făcut „ajutor și acoperitor” spre mântuire, cel rănit de păcate ia hotărârea de a pune de-acum înainte pe Dumnezeu călăuză vieții lui, mărturisindu-și deplin toate fărădelegile sale.

Cântarea a doua. Conștient de faptul că iertarea nu poate veni decât prin mărturisirea păcatelor, penitentul își începe mărturisirea păcatelor: „păcă-tuit-am ca și desfrânata”, „alunecat-am în desfrânare” ajungând în final să exclame că „nici lacrimi, nici pocăință nu am, nici umilință”.

Cântarea a treia introduce în canon icoana înfri-

coșătoarei judecăți, la care nemitarnicul Hristos va răsplăti ori va acuza pe fiecare după faptele lui și se pune accentul pe necesitatea îndreptării.

Cântarea a patra. Deși a avut atâta timp pentru pocăință, penitentul simte că nu s-a pocăit suficient și atunci el strigă și imploră și mai mult pe Iisus Hristos: „Ci Tu însuși, Mântuitorule, mă miluiește”.

Cântarea a cincea și a șasea. Pocăința e privită ca puterea care ne eliberează din sclavia păcatului și ne aduce la libertatea vieții, care trebuie să fie cu și în Hristos. De aceea, pocăința își găsește refugiu și odihnă în mila lui Dumnezeu, ea trans-

formă noaptea, întunericul și negura adâncă din suflet în lumină dătătoare de viață, care-l conduce pe credincios spre cunoașterea lui Dumnezeu „Lumina cea mai înainte de veci”.

Cântarea a șaptea. Apropiindu-se de sfârșitul vieții sufletul este îndemnat prin pilde și sfaturi să părăsească măcar acum păcatul care i-a cuprins întreaga viață.

Cântarea a opta. Este readusă din nou în discuție tema „înfricoșătoarei Judecăți”. Dreapta judecată va fi înfricoșătoare pentru sufletul nepocăit, de aceea Sfântul Andrei „recapitulează” întreg Vechiul Testament, arătându-i omului pildele acestuia, ca prin ele să urmeze „faptelor iubite de Dumnezeu ale dreptilor” și să fugă „de păcatele celor vicleni”.

Cântarea a noua. Imaginea judecății de apoi rămâne în fața penitentului și este al unsprezecelea ceas, pentru sufletul nepocăit. Canonul se încheie într-o notă de nădejde creștină cu speranța că omul va primi iertarea, oferindu-se total Creatorului.

Citind acest *Canon*, vedem cum sufletul care se pocăiește plânge că nu a urmat pilda luminoasă a dreptilor, ci robia patimilor. Acest plâns se manifestă ca părere de rău pentru păcatele săvârșite și alină conștiința pătată de păcat. Păcatul pe care îl descrie *Canonul cel Mare* nu este al unui singur om, ci al firii omenești căzute, începând cu Adam și Eva, de aceea, cu acest plâns se domolește și „ura” pentru trecutul pătimas: „Părăsește de acum nebunia cea dinainte și adu lui Dumnezeu lacrimi de pocăință” (Cântarea I, 2).

Să plângem și noi pentru păcatele noastre! Plânsul este cel ce deschide calea spre pocăință, iar noi oamenii avem nevoie de pocăință și de iertare a păcatelor pentru a putea ajunge la mântuire.

Pr. Daniel Budeanu

Sursă foto: doxologia.ro

